

Sjónleikurinn má útbyggjast til allar oyggjarnar

Eyðun Johannesen, sjónleikari, sum til heystar fer til Danmarkar at virka m.a. sum sjónleikari, greiður í hesum práti frá ymsum sjónleikarasurningum

Eyðun skal til Árhús, har hann 1. august skal taka við starvi á sjónleikarhúsinum í Árhús. Hetta sjónleikarhús er størsta leikhús í donsku provinsuni. Leikhúsið kann taka ímóti 800 fólkum í stóra salinum. Harafturat er eitt eksperimentalt-teatur, har nýggir sjónleikar fyrst verða royndir. Tað er alt slag av sjónleiki sum verður framfördur á Árhús teatri, og er hetta í samljóð við donsku teaturlógina sum áleggur at so skal vera um studningur verður latin.

Eyðun fær fyrst starvið sum varamaður hjá rektaranum á skúlanum sum er knýttur at teatrinum. Harafturat skal hann virka sum sjónleikari og móguliga seinni sum leikstjóri. Hann hevur fyribils bundið seg at verða har í eitt ár.

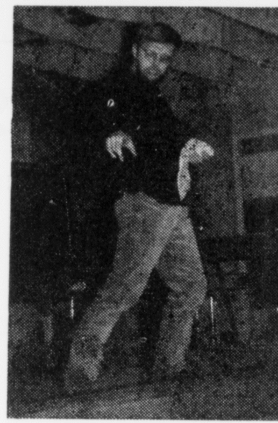
Um Eyðun

Eyðun fór til Danmarkar í 1956 og starvaðist hann á Kongliga teatrinum í tvey ár. Síðani var hann tvey ár í Odense á sjónleikarhúsinum har og fór síðani

til Týsklands, har hann dvöldi í muleði eitt ár í Hamburg og Berlin.

Sum leikstjóri við Sjónleikarhúsið í Havn byrjaði hann á heysti 1960 og hevur røkt hetta starvið síðani.

Tað eru stórhendingar farnar fram innan føroyskan sjónleik, síðani Eyðun tók við sum leikstjóri. Sjálvur metir hann sjónleikarskeiðið sum eitt tað mest týðandi. Hetta skeið fór hann undir í 1961, og hevur tilfitt skeið verið hildið hvørt ár síð-

Eyðun Johannesen

ani, tó ikki hetta seinasta árið.

Eitt tilfitt sjónleikarskeið gongur yvir trý ár, har næmingarnir fyrst og fremst læra at leika sjónleik, og harnæst hevur stórus dentur eisini verið lagdur á teoretiskar lærugreinar sum t. d. teatursøga, drama-fatan, talulæra og líkamsmedvit.

Hvørt ár fáa næmingarnir høvi til at royna seg í rottum sjónleiki. Hetta hevur verið skipað á tann hátt, at triðjaárs-

næmingar taka teir torførastu leikpartarnar og tey minni vandu ein lættari leikpart. Hetta hevur stímbrað leikararnar almikið.

Manningarnar á hesum skeið um hava, hesi árin skeiðið hevur verið, framført mangar eksperiment-leikir, sum eisini hava verið ógvuliga krevjandi. T. d. hava tey framført Harðveðrið eftir Shakespeare, Másin eftir Tjekov og Býur okkara eftir Thornton Wilder. Allar hesar leikir hevur Heðin Brú Brú týtt.

Í ár er fyrsta árið at einki skeið hevur verið. Orsøkin er, at Eyðun hevur verið einasti venjari næminganna og heldur hann, at skeiðið má útbyggjast nógv meiri við fleiri lærarum. Áhugin fyri skeiðum hevur tó verið ógvuliga stórur, eini 20 hava luttikið hvørt árið.

Leikarasamband

Seinasta heyst varð stovnað Føroya Leikarasamband, FLS, sum hevur til uppgávu at gera fakligt arbeiði viðvíkjandi sjónleikarasurningum. Næst eftir sjónleikarskeiðinum metir Eyðun hetta samband at hava størsta týðning. Her verða ymsir spurningar tiknir til víðgerðar. Felagið er skipað kollektivt. (Framhald á 5. síðu)

Bretska valið

Konservativu - vánaligir sjónleikarar

Politikkur er sjónleikur, men arbeiðarafloksins Wilson leikar sín leiklut nógv betur enn teir konservativu

ULLA TERKELSEN SKRIVAR ÚR LONDON:

Ongin kann við vissu siga hvørja ávirkan sjónvarpið hevur á fólk. Tað kunnu teir konservativu ið hvussu er fegnast um. Teir triggir flokksleiðararnir vóru herfyri í sjónvarpinum, har teir vóru spurdi um mangt og hvat. Sendingin byrjaði vakurt við at sjónvarpsmaður frá BBC prátaði við Wilson úti í utargarði hansara í Downing Street 10. Her sat hann, Wilson, millum tulipanir og aðrar blómur í hvíta utargarðstóli sínum og roykti pipuna. Maðurin sum prátaði við hann var eldri sjónvarpsmaðurin Peter Hardiman-Scott, ein journalistur frá gamla skúlanum, sum byrjar allar spurningar sínar við: »Mr. Prime Minister«.

Einki persónligt

Wilson vildi ikki ganga við til, at hann nakrantíð hevði gjørt persónlig álop á konservativar politikkarar, og tá sjónvarpsmaðurin bar sær áður umrøddu dukkurnar uppá mál, svaraði Wilson við einum brosi: »Tað skuldi ikki gjørt tað verri við eitt sindur av skemti. Tað er eingin orsøk til at leggja nakað ílt í tí við hasum dukkunum...«

Óhugnaligt

Prátið gekk lagaliga fyrri seg, sólín skygdi millum greinarnar og Wilson var væl hyrdur. Men so kom annar partur av sendingini. Henda var inni í einum sjónvarpshøli, har konservativ leiðarin, Ted Heath, sat í einum havi av ljósum, og skuldi vera spurður av tí snildisliga sjónvarpsmanninum Robin Day. Wilson kallar allar sjónvarpsmenninar við fornnavni, og svarar øllum næskum spurningum alt í einum: »Jamen, tú veitst eins væl og eg, Robin, at vit hava havt nógv trupull-leikar o. s. fr.« Harafturimóti verður Headt rúkaði óður um hann fær tilíkar spurningar settar, og tað er ikki sjáldan hann svarar: »Ein skuldi hugsa ser at tygum eru ein klókur maður, Mr. Day, og hesum spurningi fara eg ikki at svara.« Og so sita í túsundtals av heimum framman fyrri sjónvarpinum og halda at sjónvarpsmaðurin er nógv klókar enn Heath.

Um tygum verða við undirlutan, Heath?

Ein varð eitt sindur illa við tá Robin Day herfyri spurdi

Headt sum hann als ikki var bangin fyrri, um hansara vánaliga fólkaeydna skaðði konservativa flokkin. Hetta vildi Heath als ikki svara og so søtu teir báðir í sjónvarpsholinum og róptu hvør eftir øðrum. Fyri at seta krúnuna á verkið spurdi Robin Day at endanum um Heath fór burtur úr politikki um hann tapti móti Wilson fyrri aðru ferð. Við einum illskilgum eygnabráði svaraði Heath, at hetta als ikki kundi koma uppá tal, tí teir konservativu sjálvandi fóru at vinna valið. Stemningurin í sjónvarpsholinum millum teir báðar var ikki serliga góður, og fólk flest kundu ið hvussu er valla hugsa sær, at teir báðir aftan á prátið fóru at fáa sær eina øl saman. Tann viðferð sum Heath fekk í sjónvarpinum, hevur fleiri ferðir staðið fyrri skotum, men tað eru eisini nógv ið halda, at tann politikkar, sum ikki tolir eitt sindur av mótráki, heldur má fáa sær annað starv.

Konservativu vánaligir sjónleikarar

Men øll sendingin var ógvuliga áhugaverd. Tað sást av hesum at politikkur ikki er annað enn sjónleikur, og tað eru sjónleikarar sum leika sín leiklut væl og aðrir verri. Til hetta kann sigast — og tað munnu teir konservativu fara at sanna — at tað lónar seg illa at geva teimum vánaligu sjónleikarum teir størstu leiklutirnar.

Hugleiðingar uppiyvir einum gomlum drongi (Samuel den vanskelige)

Grenji-Sámal sat sum vant, ja snøgt sagt, og grenjaði: — Tú mamma, tað er tálgi í knettinum; mær dámar ikki tálgi. Tað eru rosinur í bollunum; mær dámar ikki bollar, — eg meini, við rosinum í. Tað er hol á buksunum. Hann átti nógvur, gekk bert í einum, helt, hann sá so smartur út, júst í hesum. Hetta var hann eina um at hugsa; útforvaskaðar, mjáar og samantóðnaðar. Littar sum ulluskreða. Brókurnar vóru ikki júst tað, ið kalla-mótamiðstöðin, um slik í Føroyum finst, vildi hildið verið hósakiligt 40 ára gomlum umgengni, sum dansi- og biobrókur.

Móðirin deildi, sama gjörði, hon yldi, hon geylað, lika mik-ið. Sámal skuldi í brókurnar, soleiðis hevði standurin nú verið í 10 ár.

Móðirin var farin um tey átta tí, var ikk sterk longur, men royndi sum frægast, vaskaði og stoppaði hesar vælsignaðu, ella forbannaðu buksur, hevði fleiri ferðir roynt, og uppaftur fleiri ferðir koyrt sær í ruskposan; men Sámal tann óskudólgr hann var, altíð fann hann sær.

Hendan sama dagin gekk filmur í Klubbanum »Sjeiken« og de tusind-og-en haremsdamer, sum Sámal tók til. Hann gleddi seg óført, gekk allan dagin við spenningi og spákaði frammanfyri speglinum, meðan hann streyk vangafjadarar upp móti skallanum, ið var heldur enn ikki berur.

Dagurin leið. Sámal fór at gera seg til, eitt sleg av Portugal koyrði hann í hárið; men sum maður segði: »Det ydre er

ikke alt«, tømði hann tí fløskuna.

So kom lótan, Sámal fór í brókurnar, við neyð og deyð, fekk hann hála sær uppá lørini, meðan hann við maðkakendum forkungum royndi og umsiður fekk kila sína síðu heingireyv niður í sær.

Brókurnar stóðu til at bresta, og tað gjørdu sær eisini. Sámal skuldi knýta lissurnar, boygdi seg frammyvir — og, ja, »kom mentarer overflydige«.

— Mamma, mamma, eg kann ikki fara í bio, brókurnar skrednaðu.

— Jú góði, far í einar aðrar, far í sær brúna.

— Nei, sær eru so síðar.

— Gang ikki og skapa sær drongur, far so í sær bláu meðni.

— Nei, sær siggja so »snedig-ar« út.

— Tú eigur einar gráar, maður, far í sær!

— Nei, eg vil ikki verða til »grine« niðri í býnum; eingin gongur í hasum slagnum.

— Sit so inni meðni, titt spott. — Móðirin hirtið gongshurðina aftur.

Sámal gongur í gongini og smáskeldar, — o' gott gjørt, nógv fyrri. — Nei, eg skal ikki. — Nei, illanstið! — Eg fari ikki í biograf, so kann hon gera sum hon vil; meg skal hon ikki noyða!

— Mamma! rópar hann, eg vil hava náttúrða.

Hon síssast og setur á borðið. Sámal sessast og hevur á orði: — Mamma, tað er tálgi í knettinum! o. s. fr.

MARK ONE.